

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institutiones Morales

In Quibus Univers[ae] Quaestiones ad Conscientiam recte aut prave
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1612

14 Quibus modis emphyteusis finiatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14014

Quibus modis emphyteusis finiatur.

CAPVT XIII.

P R I M O quæritur, Quot modis emphyteusis finiatur? Emphyteusis extinguatur, & finitur tribus modis.

Primo, ob culpam emphyteuticarii, quia videlicet male veſtatur in emphyteutica re, vel quia eam alienauit in ſcio, vel in conſulto domino, vel quia deſit annuam ſoluere penſionem ad tempus præſinitum.

Secundo finitur lapſu temporis, videlicet quando res in emphyteuſim data ad certum tempus, vt pote 30. 40. vel 100.

Tertio extinguitur finita generatione emphyteuticarii, veluti ſi data ſit emphyteuſis Titio ad tertiam, vel quattam generationem eius.

Secundo quæritur, An quando finita eſt emphyteuſis abſque culpa emphyteuticarii, poſſit ipſe, ſi viuit, aut eius filius petere à domino, vt emphyteuſim confirmet, aut renouet? Reſpondeo, ſi emphyteuſis fuerit profana, & ſæcularis, poſſe, ita vt ſi dominus confirmet, aut renouare renouet, poſſit ſuperioris auctoritate compelli ad id faciendum. Hanc opinionem eſſe communem, teſtatur Clarus, *quaſt. 43.* vbi citat Bart. Roman. Dec. Iaſ. Gratium, Gozadinum, Barbatum, Ripam, & alios.

Quid autem dicendum de aliis cognatis, ſive propinquis ipſius emphyteuticarii, ad ipſum videlicet ex latere pertinentibus? poterunt ne etiam illi conſirmationem, vel renouationem emphyteuſis petere? Reſpondeo, in hac re duas eſſe opiniones, vna aſſerentium eſſe, eos poſſe petere, qui ſunt maxime propinqui, ſi agnati fuerint. Ita Decius apud Clarum *loco citato*, qui etiam teſtatur ſic Doctores communiter ſentire.

Alteri eſt negantium, eos poſſe petere. Ita Sozinus Iunior *conf. 9. num. 20. lib. 3.* Prima opinio videtur Iulio Claro probabilior.

Quæres, quid dicendum, quando emphyteuſis ſit Eccleſiaſtica? Reſpondeo duas quoque eſſe opiniones, vnam eorum qui aſſerunt, idem iuris eſſe in hac parte de Eccleſiaſtica emphyteuſi, quod eſt de ſæculari, atque hanc dicit eſſe communem ſententiam Gozadinus teſte Claro *in loco citato*, alteram eorum, qui negant idem iuris eſſe. Sic Gratus apud Clarum *in quaſtione nuper allata*, qui etiam ait communiter, omnes ita ſentire. Prima videtur probabilior, vt docet Clarus, atque hæc opinio eſt magis conſuetudini, æquitati que conſentanea.

Sed quid dicendum, ſi finita generatione emphyteuticarii, res ſit in Emphyteuſim data alicui extraneo? ſi ne, qui genus duxit à priſtino emphyteuticario, poterit iure petere conſirmationem, vel renouationem emphyteuſis? Reſpondeo non poſſe, quia tunc res non eſt integra, cum ſit iam alteri ius quaſitum. Ita Romanus, & Gozadinus apud Clarum *quaſtione præſata*.

Quæres, an ſi agnatus, vel qui originem trahit à vetere emphyteuticario, non petat conſirmationem, vel renouationem emphyteuſis iuxta annum à die, quo ſciuit emphyteuſim eſſe finitam, poſſit eam amplius petere? Reſpondeo minime, ita Romanus, Sozinus, Imola, Gozadinus apud Clarum *eodem in loco proximè allegato*.

Quæres item, an ſi Dominus rei velit ſibi rem emphyteuticam tenere, & non amplius in emphyteuſim dare poſſit adhuc petere conſirmationem, vel renouationem emphyteuſis, qui deſcendit à primo emphyteuticario? Abbas *in cap. Bona 2. num. 28. De poſtulat. præſato*. cenſet non poſſe tunc dominum cogi pelli ad emphyteuſim renouandam. At Decius *conf. 131. num. 3. Secundo non obſtat*, ait, Abbatis ſententiam cum communi Doctorem opinione pugnat, qui generatim, & abſolute docent dominum poſſe cogi ad emphyteuſim conſirmandam, vel renouandam.

Nihilominus Iulius Clarus dicit ſententiam Abbatis eſſe æquiuocam.

Quædam aliæ quaſtiones de emphyteuſi diluuntur.

CAPVT XIV.

P R I M O quæritur, An emphyteuſis præſcriptione poſſit acquiri? Reſpondeo, poſſe legitimo temporis curſu, ſive longa poſſeſſione, hoc eſt, iure præſcriptionis. Nam ſi emphyteuſis profana ſit, & ſæcularis, poſteſt acquiri ſpatio triginta annorum: ſi Eccleſiaſtica lapſu quadraginta annorum, ſi Eccleſiaſtica Romana, curſu centum annorum. Veluti, ſi quis tamquam emphyteuſis poſſeſſor ſoluat penſionem triginta, vel quadraginta vel quinquaginta annis, ex quo efficitur, vt ſi quis perſeueret in ſoluenda penſione, totidem annis renouata emphyteuſis cenſeatur.

Secundo quæritur, An argumentum de feudo ad emphyteuſim, & è contrario valeat? De hac quaſtione Iulius Clarus *lib. 4. recept. ſenten. §. Feudum, quaſt. 3. verſ. & hæc quidem conſuſio*: vbi teſtatur communem eſſe ſententiam argumentum non valere, quia non eſt idem iuris in emphyteuſi, quod eſt in feudo, aut è contrario, ſiquidem in multis differunt feudum, & emphyteuſis: ſiuid enim ſidem, & obſequium in beneficiario requirit, hæc verò penſionem, non obſequium: vnde ſecundum in emphyteuſi ſuccedens, non feudo non item. Nihilominus Speculator *tit. de feudo. §. Quoniam verſ. 40.* docet, argumentum de feudo ad emphyteuſim vim habere, quando nihil eſt in iure contrarium: quam opinionem teſtatur eſſe communem Sozinus Iunior *conf. 72. num. 57. lib. 1.*

Tertio quæritur, an ius accreſcendi locum habeat in emphyteuſi: exempli cauſa, datur emphyteuſis pluribus, An vno eorum moriente, accreſcat alteri ſuperſtitii? Bartolus *in l. Si mihi, & Titio. num. 4. ff. de verbo oblig. cenſet*, in emphyteuſi, iure communi, ius accreſcendi non eſſe, quia eſt contractus, & ius accreſcendi in vitimis voluntatibus, non in contractibus vim habet. Hanc opinionem eſſe communem, teſtatur Alexander *in l. Si mihi, & Titio, nuper allata*, & Decius *conf. 326. num. 1.* Clarus *in quaſtione. 39.* Quare ſi pluribus ſimul à principio data fuerit emphyteuſis, tunc vno decedente, emphyteuſis non accreſcat alteri, ſed reuertitur ad dominum rei Anchar *conf. 246. nu. 2.* Decius *conf. 203. num. 2.*

Quid autem dicendum, quando conſeſſa eſt emphyteuſis alicui, vt eam habeat ſibi, & filiis ſuis, & nepotibus, vt trum vno filio, vel nepote mortuo emphyteuſis accreſcat alteri filio, vel nepoti ſuperſtitii? Reſpondeo cum Bartolo *in l. Si mihi, & Titio*, & Corneo *conſil. 131. lib. 2.* accreſcere, poſtquam ius acquiſitum eſt vni ex filiis, & nepotibus, quamuis dici queat, emphyteuſim proprie non accreſcere alteri filio, vel nepoti, ſed ad illum tranſire iure contractus ab initio initi, nam emphyteuſis ea lege, & conditione data eſt patri.

Quæres, quid ſit iudicandum, quando pater rem emphyteuticam accepit ſibi, & filiis, deinde obierit duobus filiis relictiſ, quorum vnus ſine liberis deſunctus eſt vita, tunc ne emphyteuſis accreſcat alteri fratri ſuperſtitii, ſive ad ipſum ne tranſibit? Reſpondeo Jaſon *in l. Si mihi, & Titio. num. 12.* ad ipſum tranſire, ſive illi accreſcere, quando emphyteuſis eſt profana, & ſæcularis: & hanc dicit eſſe communem ſententiam.

Quid verò quando emphyteuſis eſt Eccleſiaſtica, & data eſt duobus fratribus ea conditione, vt poſt obitum ipſorum, & ſuorum, & neporum ſuorum, ad Eccleſiam reuertatur, vt vno ex fratribus mortuo, accreſcat emphyteuſis alteri fratri? Reſpondeo, minime, quia, vt dixi, quando res datur in emphyteuſim pluribus, tunc vno eorum decedente, emphyteuſis non tranſit ad alterum, ſed ad dominum redit. Bartolus *in l. Si mihi, & Titio*, & Alexander